

Sygn. akt II Co 103/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2021 r.

Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w P., Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Krzysztof Jankowiak

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2021 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

skargi D. K.

na postanowienie Referendarza Sądowego z 25 listopada 2020 r.

w sprawie z wniosku D. K.

przeciwko A. W.

o nadanie klauzuli wykonalności

postanawia

uchylić postanowienie Referendarza Sądowego z 25 listopada 2020 r. w sprawie II Co 1244/20 i przekazać wniosek do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania skargowego.

K. J.

UZASADNIENIE

D. K. wniosła o nadanie na swoją rzecz klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez Referendarza w Sądzie Rejonowym Poznań Stare Miasto w P. w sprawie (...) przeciwko A. W.. Podniosła, że jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela na skutek przelewu wierzytelności a zamierza zabezpieczyć wierzytelność poprzez obciążenie nieruchomości dłużniczki hipoteką przymusową.

Postanowieniem z 25 listopada 2020 r. Referendarz Sądowy wniosek oddalił. Wskazał, iż tytułowi, którego dotyczy niniejszy wniosek nadano klauzulę wykonalności na rzecz pierwotnego wierzyciela. Odwołał się do treści art. 804¹ kpc i 804² § 1 kpc wskazując na możliwość prowadzenia egzekucji na podstawie tytułu wystawionego na rzecz poprzedniego wierzyciela.

Wnioskodawczyni złożyła skargę na postanowienie referendarza. Zarzuciła, iż Referendarz nie rozpoznał istoty sprawy, skupiając się wyłącznie na możliwości prowadzenia egzekucji.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 767^{3a} § 3 kpc w zw. z 794 § 1 kpc co do nadania klauzuli wykonalności przysługuje skarga. Wniesienie skargi nie powoduje utraty mocy przez zaskarżone postanowienie referendarza sądowego. Sąd rozpoznaje skargę na orzeczenie referendarza sądowego w składzie jednego sędziego, jako sąd drugiej instancji. Po rozpoznaniu skargi sąd utrzymuje w mocy lub zmienia zaskarżone postanowienie stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu.

Skarga jest zasadna. Zgodnie z art. 788 § 1 kpc jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub

przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Następca prawny może więc co do zasady domagać się klauzuli wykonalności na swoją rzecz.

Zasada ta ma jednak wyjątki, o których mówi art. 788 § 3 kpc. W myśl art. 788 § 3 kpc Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności, jeżeli wszczęcie lub dalsze prowadzenie egzekucji możliwe jest na zasadach przewidzianych w art. 804¹ i art. 804². Skoro są to jednak wyjątki od ogólnej zasady, należy interpretować je ściśle. Wniosek w zaskarżonej sprawie nie był sformułowany do końca precyzyjnie, jednak wprost stwierdzał, że wnioskodawczyni zamierza zabezpieczyć wierzytelność przez obciążenie nieruchomości hipoteką przymusową. Art. 109 § 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece stanowi, iż wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa). Obciążenie nieruchomości hipoteką nie jest prowadzeniem egzekucji. Oznacza to, że art. 788 § 3 kpc w ogóle nie znajdzie zastosowania w niniejszej sprawie. Tym samym brak jest podstaw do odmowy nadania klauzuli wykonalności, wnioskodawczyni bowiem przejście uprawienia wykazała w formie przewidzianej w art. 788 § 1 kpc.

W wyniku nadania klauzuli wykonalności wnioskodawczyni będzie dysponować dwoma tytułami wykonawczymi, prowadzi bowiem egzekucję na podstawie tytułu wystawionego na rzecz pierwotnego wierzyciela. W sprawie znajdzie zastosowanie więc art. 793 kpc w myśl którego w razie potrzeby prowadzenia egzekucji na rzecz kilku osób lub przeciwko kilku osobom albo z kilku składowych części majątku tego samego dłużnika, sąd oprócz pierwszego tytułu wykonawczego może wydawać dalsze tytuły, oznaczając cel, do którego mają służyć, i ich liczbę porządkową. Przepis ten zgodnie z powszechną praktyką stanowi podstawę wydawania tytułów celem wpisu hipoteki przymusowej. Zauważyć należy, iż art. 793 kpc jest sformułowany szeroko, nie wyklucza więc takiej sytuacji, że wydanie dalszego tytułu następuje na rzecz następcy pierwotnego wierzyciela, który uzyskuje zawartą w dalszym tytule klauzulę wykonalności na podstawie art. 788 § 1 kpc. Tak więc w tytule, który zostanie wydany, należy zaznaczyć jego cel oraz liczbę porządkową.

Zgodnie z art. 795 § 2¹ kpc w przypadkach, o których mowa w art. 778¹, art. 786, art. 787, art. 787¹, art. 788 i art. 789, lub gdy tytułem egzekucyjnym nie jest orzeczenie sądu albo referendarza sądowego, sąd drugiej instancji, uwzględniając zażalenie wierzyciela na postanowienie o odmowie nadania klauzuli wykonalności, uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje wniosek do ponownego rozpoznania, jeżeli zachodzą podstawy do nadania klauzuli wykonalności. Wobec tego orzeczono jak w sentencji.

K. J.